

Kenmerk

Uw kenmerk

Bijlage(n)
inventarislijst,
relevante artikelen van de
Woo, documenten

Datum 20 DEC 2022
Betreft Beslissing op uw verzoek om informatie

Geacht,

In uw verzoek van 27 juli 2022, door mij ontvangen op 28 juli 2022, heeft u aan mijn ministerie gevraagd informatie openbaar te maken over alle interne documentatie en correspondentie betreffende de regulering van de middenhuur zoals vermeld in het Programma betaalbaar wonen. Het gaat om aangekondigde maatregelen als het doortrekken van het woningwaarderingssysteem tot een huur van 1.250 euro, opkoopbescherming en de aanpassing van box 3 voor woningbeleggers.

Bij brief van 3 augustus 2022 heb ik de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd.

Over dit verzoek heeft u op 31 augustus 2022 contact gehad met een medewerker van mijn ministerie. Tijdens dit gesprek is afgesproken dat ik zou proberen om voor Prinsjesdag een deelbesluit te nemen op een deel van uw Woo-verzoek. Het tweede deelbesluit zou na zes weken volgen. Daarnaast heeft u aangegeven alle correspondentie op ambtelijk niveau, intern en extern, te willen ontvangen. Het gaat om documentatie zoals visies en reacties van ambtenaren en consultatie met marktpartijen of andere instanties naar aanleiding van het rapport, over de periode vanaf het sluiten van het coalitieakkoord tot de opstelling van het programma in definitieve vorm.

Op 27 september 2022 heb ik aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt en is de termijn om op uw verzoek te beslissen met twee weken verlengd.

Het is mij helaas niet gelukt om binnen de afgesproken beslistermijn een (deel)besluit te nemen, waarvoor mijn excuses. Met dit besluit ontvangt u een beslissing op uw gehele verzoek.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Inventarisatie documenten

Bij de inventarisatie zijn 181 documenten aangetroffen.

Datum

Kenmerk

Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage 2 bij deze brief.

Informatie die valt buiten de reikwijdte verzoek

U heeft in uw verzoek aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een aantal documenten gaat in het geheel niet over de door u aangegeven aangelegenheid. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten reikwijdte verzoek'.

Zienswijze

In de brief van 27 september 2022 heb ik u laten weten dat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie.

De meningen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken.

Per document is op de inventarislijst in bijlage 2 aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast. De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering verwijs ik u naar het onderdeel 'Overwegingen' in dit besluit.

Reeds openbare documenten

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Een aantal documenten is reeds openbaar en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u deze documenten kunt vinden.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin.

Datum

Kenmerk

Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Eenheid van de Kroon (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woo, mag ik geen informatie openbaar maken als dit de eenheid van de Koning en de minister(s) in gevaar zou kunnen brengen. Artikel 42, lid 2 van de Grondwet bepaalt dat de Koning onschendbaar is en dat de minister verantwoordelijk zijn. Ik kan de inhoud van contacten tussen de Koning en één of meer bewindspersonen daarom niet openbaar maken. Voor het contact tussen de Koning en de bewindspersoon is veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Bedrijfsvertrouwelijke gegevens (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo mag ik geen informatie openbaar maken als het gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld. De vertrouwelijkheid van de informatie die aan de overheid is verstrekt, kan bijvoorbeeld blijken uit een expliciete verklaring. Het is ook mogelijk dat de vertrouwelijkheid door de verstrekker mocht worden aangenomen.

In dit geval blijkt uit een expliciete verklaring van de derde belanghebbende dat de informatie in vertrouwen is gedeeld met de overheid. Het gaat om financiële gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering. De informatie gaat onder andere over toekomstige marktontwikkelingen in relatie tot huurprijzen van een aantal grote verhuurders. Uit de informatie die aan mij is medegedeeld, kan worden afgeleid dat een bepaalde huurprijs zal leiden tot een bepaald gevolg hetgeen inzicht geeft in de financiële positie van deze verhuurders. Ik zal deze informatie daarom niet openbaar maken.

Datum

Kenmerk

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages uit) een document/bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar persoonlijke levenssfeer kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van de persoonlijke levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo. De persoonsgegevens van betrokken ambtenaren maak ik daarom niet openbaar.

Door de toegenomen transparantie over overheidshandelen wordt deze uitzonderingsgrond nu anders toegepast. In sommige dossiers kan er een reden zijn om in het kader van democratische bestuursvoering, persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo gebeurt openbaarmaking van dergelijke persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd. Dit wordt gedaan om de privacy van de betrokken ambtenaren te beschermen. Daarom wordt ook de functienaam van een ambtenaar niet meer openbaar gemaakt. Dit is ook het geval als geen toepassing wordt gegeven aan de discretionaire bevoegdheid van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo. Zo wordt voorkomen dat als verschillende Woo-besluiten naast elkaar worden gelegd, de herkomst van de persoonlijke beleidsopvatting alsnog kan worden herleid.

Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In een aantal documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Datum

Kenmerk

Concepten

Onder de documenten bevinden zich concepten van het programma Betaalbaar wonen. Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Ik acht het belangrijk dat in die voorbereidende fase om tot een definitief besluit te komen concepten daarvan in vertrouwen kunnen worden uitgewisseld. Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Deze concepten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Als het besluit eenmaal is genomen dan staat deze uitzonderingsgrond niet in de weg aan openbaarmaking van het definitieve document. Het definitieve document en eventuele overwegingen die daarbij ter besluitvorming zijn voorgelegd, zijn opgenomen in de inventarislijst.

Q&A's

Een aantal documenten betreffen Q&A's in het kader van de voorbereiding van een Kamerdebat. Deze documenten bevatten antwoorden op vragen die mogelijk gesteld kunnen worden ten tijde van het debat. Dit document maak ik niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Het openbaar maken van deze informatie heeft geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Daarnaast staat het de minister vrij eigen antwoorden te geven op vragen die gesteld worden tijdens een debat. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Interne postbussen

Goede communicatie is een belangrijk onderdeel voor het functioneren van de Staat. Dit gebeurt veelal via de mail, daarom is het van belang om dit goed te organiseren. Hiervoor worden ook postbussen voor interne en externe communicatie gebruikt. In dit geval gaat het om een mailbox die alleen bestemd is voor intern gebruik binnen de overheid. Deze mailbox is niet bestemd voor communicatie buiten de kring van de overheid. Openbaarmaking van het e-mailadres kan het gebruik van de interne mailbox verstoren, omdat in dat geval ook externen naar deze mailbox kunnen mailen. Dit zorgt ervoor dat het gebruik van het systeem van interne en externe communicatie wordt verstoord. Deze informatie maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Eenheid van kabinetsbeleid

Wanneer de ministerraad een besluit neemt, geldt dat besluit vanaf dat moment als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen

Datum

Kenmerk

tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Notulen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid. Voor andere documenten geldt dat per passage moet worden beoordeeld of de eenheid van regeringsbeleid in het geding is.

Het betreft hier passages in documenten over het bespreken van bepaalde maatregelen met coalitiepartners. Openbaarmaking van passages uit deze documenten acht ik schadelijk voor het goed functioneren van de Staat. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad (artikel 5.2, eerste en tweede lid, van de Woo)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in diverse documenten toch geanonimiseerd openbaar te maken. Het onderwerp van uw verzoek is maatschappelijk actueel en maakt deel uit van een publiek debat. Vanwege het publieke belang bij het debat over de regulering van de middenhuur is het belangrijk om zoveel mogelijk inzicht over de totstandkoming van het Programma Betaalbaar wonen te geven. Het is belangrijk dat alle relevante informatie hiervoor beschikbaar is.

Dit met uitzondering van de hiervoor genoemde conceptversies, die op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder i, in samenhang met 5.2, eerste lid, Woo, niet openbaar gemaakt worden.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met dit besluit digitaal aan u toegezonden.

Datum

Kenmerk

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbende(n).

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met . Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
namens deze,

Directeur-generaal Volkshuisvesting en Bouwen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, DG Volkshuisvesting en Bouwen, t.a.v. de Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.